

ИЗЛАЗИ
СВАКИ ДАН
ЦЕНА
ЗА СРВИЋУ
ЗА 1 МЕСЕЦ 2 ДИН.
ЗА ИНОСТРАНСТВО
ЗА 1 МЕСЕЦ 3 ДИН.
ПРЕД ЛАТУ ПРИМАЈУ
СВЕ ПОШТЕ У СРВИЋИ
И ИНОСТРАНСТВУ.

ЗВЕЗДА

ЛИСТ ЗА ЗАБАВУ

ПРЕТИПЛАТА ТРЕБА СЛАТИ СТЕВИ М. ВЕСЕЛИНОВИЋУ ПРОФ. ВОГОСЛОВИЈЕ.
НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ.
РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАјУ СЕ.
УРЕДНИШТВО СЕ НАЛАЗИ НА „КОСАНЧИЋЕВОМ ВЕНЦУ“ ВР. 16.

Број 10 п. д.

УРЕДНИК: Јанко М. Веселиновић.

Број 10 п. д.

САДРЖАЈ

Из избранника — Хајдук Станко — Карнатски замак — Сиганице —
Пошалице — Представе у народном позоришту — Нарци

ИЗ „ИЗБРАНИКА“

Када се сунце свије и као боник клоне,
У простор бесконачни планине кад узлете,
Ко лисје развајање холује које гоне
А звезде светилинице на мрачну земљу слете.

Кад жена замучена на своме порођају
Пожаме да је прана, и дивље звери када
Заједно прихупе се, задржку у очају,
А књиге раскилоне се, на земљи страх овлада.

Из праха кад оживе коостири уморени,
Небеса раздерана на земљу кад се сруше
А сунце са запада с месецом кад се јави
И с писком и трепетом у злетаљудоме душа.

И кад се рај приближи, а пакла разбуњтана,
Раскила страшне двери сатана милиони,
О, смрти, твоја ће душа познати тога дана
Чега је, у животу, требала да се клони!

4 март 1893 год.

Трубадур.

ХАЈДУК СТАНКО

РОМАН У ТРИ ДЕЛА

од
Јан. М. Веселиновића.

(61)

— — —

ДРУГИ ДЕО

О СВЕТНИК

(наставак)

Док се једном и његова врата не отворише. Јурну свеж ваздух и запану га здрављем својим. Сиромах Алекса поче свест губити. Очи му засенуше од сјаја белога дана... Он се изгуби.

— Алекса!... Алекса!... викао га је неко.

Он отвори очи и виде Маринка над собом где се смеши.

— Их, Алекса брате! Субаша те са свим заборавио. Кад ја дођо' данас па запита', рекоше ми да те се нису ни сећали!... Јеси ли гладан?

— Јесам!... пришапта сиромах.

— Сад ћу ти донети ручка мало...

— И воде... воде... шаптао је Алекса...

— Добро, добро...

И врата се затворише. Алекса је очекивао. Сваки тренутак беше му вечношт...

Врата се опет отворише. На прагу се појави Маринко носећи један лонац, једну дрвену кашику и комад хлеба.

— Ево ти ручка — рече. — Скув'о сам ти мало грја с рибом. Ја знам да ти то волиш.

На метну јело преда њ.

Алекса халапљиво докопа лонац. Пријатан мирис рибе заголица му нос.

Маринко га пусти мирно, само му је онај исти сатански осмех играо око усана.

— Је л добро? — питao га је.

— Добро.... само много слано.

— Сува риба... или ништа...

Алекса је јео...

— Је ли, Алекса?

— Шта је?

— Што ти, мени болан, не кажеш за твога Станка. Кад сам ја то кога упропастио?...

Алекса је ћутао.

— Ја њега волим ка' да је на мом срцу одраст'о. Он је добро дете!... Нека ми говори ко шта 'оће, али од њега нема бољег момка у Црној Бари. ...Сад што је мало згрешио... шта ћеш?... И свети су грешили...

Алекса сену оком.

— Он није грешио! — рече оштро.

— Јесте — рече Маринко.

— Лажеш!... Ама криво седи а право говори!...

Маринко развуче усне. Њему сену нешто кроз главу.

— 'Оћен! баш да ти кажем праву истину? Твој Станко није крив. Ако си ти укр'о — то је и он! — рече и озбиљно погледа Алексу.

— Па ти рече...

— Ја јесам рек'о, али није!... Ја сам мор'о рећи!

— Мор'о?... А ко те тер'о?...

— Онај коме се може,

— Турчин?

— Он...

— А што?

— Не знам... Ни данас не знам.

— Дај ми мало воде!... рече Алекса,

— Дају, али да ми кажеш нешто.

— Шта?

— Где је Станко и дружина?

Алекса пусти кашику у лонац, и погледа га страшним погледом. Али му је Маринко гледао правце у зеницу.

— Кажи... кажи!

— То нећеш никад дознати!

— 'Оћу!

— Нећеш, велим!

— Ха, ха, ха!... наслеја се Маринко. Па лепо!... Ако нећу дознати и не морам!... Дај то овамо!

Па му оте лонац из руку и пође.

— А воде?

— Кад кажеш где је Станко!... рече и затвори врата..

Горило је грло Алексино од оне слане рибе и пасуља... Као да је неко жара насуо...

На једам пут га обузе јака ватра, обујми му главу, жиле набрекоше а крв поче струјати нагло, бесно...

Он осети жеђ, ужасну жеђ... Памет га поче остављати, и он се сруши са степеница у ону калугу...

— Воде!... Воде!... рикао је.

— 'Оћеш казати? — пита с поља Маринко.

— Нећу!

На једаред све зајута...

Он скочи као помаман и стаде викати:

— Мучите ме!... Убијте ме!... Сеците ми парче по парче меса са тела мога — нећу казати! Гадови!... Гадови!...

И онда стаде газити и табати по оном блату... Удари руком по влажном зиду... Кад осети влажну руку он је принесе својим сувим уснама и окваси их...

— Ха!... сво мени воде!...

И он стаде купити влагу са зида... Кап по кап узимао је на руку, па је с руке уснама узимао...

Али му то још више раздражи жеђ... Осећао је у себи читаво огњиште које треба загасити... Он стаде чупати косе и дерати одело на себи. ...За тим леже у блату и стаде се ваљати...

Осећао је како блато хлади његово врело тело... Онда осети како му нешто хладно мили по кожи.. За тим му се учини да се руши и ломи таваница над њим..

И он угледа небо облично, тамно..., и као паде плаха киша и она му ороси лице... и капи слеваху у грло његово... И те капи појише га, хладише, и као би му доста, али он не може више мачи... а оне се улеваху најпре полако, кап по кап, а после бујицом. ...И он осети како га вода гуши. Хтео би да се отме, али не може.. И он поче да се напреже, али му се ни један мишић не помаче...

Он изгуби свест...

(наставак се)

(32)

(наставак)

КАРПАТСКИ ЗАМАК

РОМАН ЖИЛА ВЕРНА.

ПРЕВОД С ФРАНЦУСКОГ А. Д. РАДОСАВЉЕВИЋ.

Фрања се увери, да је још дан. С горњега отвора упадаху зраци косо спрам каменитог зида.

Сунце је било прешло бар половину свог дневног оптица, јер зраци упадаху све под мањим углом.
Могло је бити пет сахата пред вече.

Отуда је Фрања закључио, да је његов сан трајао четрдесет сахата најмање, и он није више сумњао, да је то било услед каквог опијнога пира.

Дакле, како су млади гроф и Роцко отишли из села Верста прекјуче 11 јуна, онда се сада свршавао 13 јун...

Ма да је ваздух у том дворишту био веома влажан, ипак га је Фрања удисао пуним дахом, и као да га је то мало окрепило. Али, он се брзо уверио да се неће мочи

прорући кроз ту камениту цев. Успети се дуж тих равнина, без икаквога испуњења, било је просто немогућно.

Фрања се врати у своју избу. Како је могао побећи једино на која од оних двојих врата, хтео је да дозна, у каквом су стању.

Прва врата, кроз која је ушао, беху веома темељна дебела, и с поља их јамачно држе шарке за гвоздене караке: дакле, било је бескорисно и покушати, да се провале крила.

Друга врата, иза којих се био зачуо глас Стилин, изгледаху мање чврста. Даске беху по где где труле...

„Да... труда!... труда!...“ шантарао је Фрања, који беше опет сасвим хладноврбан.

Али, ни часка није више требало часити, јер по свој прилици, неко ће ући у избу, чим се буде држало, да га је оно опорно пиће успавало.

Посао је ишао брже, но што се могао надати, јер пlesen је био ћагризао дрво око металнога окова, који је притезао резу уза зид. Фрањи пође за руком да ували средњи део, а уз то је радио без и најмање муке, застајући по који пут, прислушкујући да би се уверио, да ли се што чује с поља.

После три сахата, он смакну резу, и врата се отворише, скрипећи на својим шаркама.

Фрања стиже на оно мало двориште, и удисаше мање загушњив ваздух.

У тај мах не виђаше се више онај светли угао на отвору тога бунара, што је значило да је сунце већ зашло за Ријезапом. Двориште беше у потпуном мраку. На јајастом горњем отвору трептаху звездице тако сјајно, као да их гледаш на цев каквог дугачког телескопа. Ситни облаци се надношаху полако, гоњени оним поветарцем, што час по духне, а ноћу тек залахори. А по необично озареном ваздуху могло се познати, да се светли полумесец већ скрио за оним источним кршевима.

По свој прилици било је око девет сахата у вече.

Фрања се врати, да се мало заложи и да угаси жеђ оном водом из зделе, пошто је просуо ону из крчага. Припасавши за тим свој нож уђе на врата и залупи их за собом. —

Можда ће он сада срести несретну Стилу, где лута по оним подземним галеријама?... При тој помисли ударазо му је срце, као да ће да прсне.

Тек што је неколико пута коракнуо, удари о неки праг. Као што се био надао, ту почињаху неке степенице, и он им изброя ступњеве пењући се, — беше их свега шесдесет, место седамдесет и седам, преко којих се морао

НАРЦИС

Покрај обале речне, где јужно цвеће цвати,
Нарцис корача лепи безбрижно и полако
Чаробно вали шуме, он их погледом прати
И стаме замишљен тако.
Једном је стајо дugo. Тад није било хуко —
К'о сањалачке очи река је сјала бледо.
Нарцис је миран био. Спустивши снажне руке
На камен гранитске стене, немо је у реку гледо.
Лице је своје видо у грудма реке плаве
И гледо лепоту бајну. Шарене рајске птице
И лаки лептири с' њима прелећу више главе
Он мирно гледа лице!
Вече је било близу. Већ сунцу зраци трну...
Кроз древну шуму само ловачки рог још труби,
То Дијана лепа гони плашљиву срну...
Ал' Нарцис оста миран. Он самог себе љуби!
И сваког божјег дана, на тај би камен седо

И страсно упро поглед у речне груди,
Очијен дивним миљем лице је своје гледо...
Мануо беше жене... презнени беху људи!
Ну, амор хтеде нешто. Размахну мала крила
И оде плавим зраком, смејућ' се као дете.
Божицу Еху виде, она је сама била,
И он, несташко мали, на њена плећа слете.
Шантар јој нешто дуго, она црвенит' стаде,
А после љупки осмех озари њено лице
И оде право реци, стискујућ' груди младе,
А амор плавим зраком вијаше лепе птице!

Ко кип богова свети Нарцис је осто тамо
Гледајућ' лице своје. Божица лепа стиже.
Лепоту виде бајну, уздрхта телом само
И онда приђе ближе!
Суварак лако пуче под њеном белом ногом,
Нарцис окрете главу, постићен гледи Еху.
Она бејаше дивна. Он се заклони тогом,
А амор у шуми густој предо се слатком смеуху!
„Нарцисе, чуј! У теби лепоту видим праву..
„Љубим те! На мах, ево одио си срце моје!..“

сићи кад је дошао у избу. Требало је дакле још неких осам стопа док стигне на површину тлэ.

Он није ништа боље знао, до да пође оним мрачним ходником, о чије се зидове чешању његове опружене руке: и он се упути њиме.

Прође пола сајата, а није нашао ни на каква врата нити на какву решетку. Ну због многобројних завоја није могао знати у ком правцу иде ка ономе зиду, што је о кренут ка висоравни Оргалу.

Одморивши се и издухавши се неколико минута, Фрања се крене опет и већ је изгледало, да је тај ходник без kraja, али му, одједаред, непито пресече пут.

Беше то зид од опека.

Пипајући руком на све стране, није могао да нађе на никакав отвор.

Фрања се није мојао уздржати, а да не узвикне. Сва његова нада се разби о ову препреку. Колена му кленаху ноге га издадоше, и он се опружи дуж зад.

Али, при земљи, беше у зиду једна пукотина, и опеке беху на том месту тако лабаве, да су се дрмале под његовим прстима.

„Овуда.. да.. овуда ћу!..“ повика Фрања.

И он поче вадити једну по једну опеку, када се, на мах зачу неки шум с друге стране.

Фрања стаде.

Шум не престаде, и, у исто време, један зрачак прорде кроз пукотину

Фрања погледа.

Пред њим беше стара капела дворчева. Време и немар су је довели у жалосно стање, она беше веома опала: у пола ороњен свод од кога се само неколико ребра наслочија на искривљене стубове, а поред тога два или три дугуљаста лука клоњају се паду; на разлупаноме прозору могао се опазити траг красних шара сјајног готског стила; овде онде дежаше по који прашни мрамор, под којим борављаше вечни санак који од предака породице Горца; у позадини беше порушен олтар, на чијем се оквиру виђају искварени вајарски радови, за ти остатак од крова над сводом, који беше поштеђен од бура, и најзад, на челу главнога улаза, опало кубе са кога висаше конопац до земље, — конопац онога звона, које по некад удараше на страх и трепет оних вершћана, који се затеконе на путу.

У ту капелу, тако дуго већ пусту, и која беше отворена идногосама карнатског подиебља, — уђе тога часа неки човек, држећи у руци лучу, која својом светлошћу обасјаваше потпуно лице његово.

Прошанта Ехо стидно Нарцис окрете главу,
И опет тихо и немо гледо је лице своје...

*

Од тада прође доста. Ехо исчезну с' туге...
Још само бони уздах кроз шуме вечно кружи,
И јекне више пута кроз брада.. доле.. луге..
То Ехо вечно тужи!
Ал' бајноет проћи мора, старост се близи свима
И реже тамине боре леденим својим мачем.
И Нарцис увек бајни сад ружно лице има
И јеца очајним плачем!..
Крај реке стоји дуго, ал' у њу сад не гледи —
Лепоте нема више. Тешко му срцу пада
И лије горке сузе, а лице вене.. бледи..
Док једног лепог дана приђе Венера млада.
Жао јој беше њега и хтеде горком плачу,
Силом божанства свога, да сузе вечно забрише.
Подиже руке к небу.. и глас се Зевсов зачу:
„Нарциса нема више!..“
Венера спусти руке, а срце јој стрепи —
Тамо, где Нарцис беше осто је — цветак лепи!

Фрања је одмах познао тога човека.

Беше то Орфаник, онај особењак, који је једини био у друштву са бароном, када се бавио у великим италијанским градовима, тај чудновати човек, који је ходао улицама, скочући и говорећи сам са собом, онај непојмљиви научењак, онај проналазач, који је свакда јурио за неким уображењем, и који је по свој прилици своје проналаске ставио на расположење барону Горцу!

Ако је дотле Фрања могао посумњати о присуности бароновој у карпатском замку, чак и после појаве Стилине та се сумња обрати у извесност, када угледа Орфаника.

Каквог је посла имао у тој порушеној капели, у глухо доба ноћи?

Фрања је покушао да то сазна, и при том је видeo ово:

Сагнут ка земљи, Орфаник је подигао вишегвоздених ствари и везао је за њих неки конопац, који се одмотавао са једног калема у у углу капеле. И он се толико удубио у свој рад, да не би опазио младога грофа, кад би му се овај и приближио.

Ох! зашто та пукотина, што је Фрања почeo ширити није била толика, да је могао проћи! Он би ушао у капелу, устремио би се на Орфаника, приморао би га, да га одведе у кулу...

Али, ко зна, колика је била срећа, што то није могао урадити, јер, у случају, ако не би успео, он би барону Горцу животом платио, што је уходио његове тајне!

Неколико минута после Орфаника уђе један други човек у капелу.

То је био Рудолф Горц.

Незаборављени лик његов није се променио. Чак је изгледало, да није ни остало, јер лице његово потпуно обасјано оном лучом, беше бледо као и преће, дуга коса његова проседа, забачена ватраг, аоко његово, севало је испод оних већа као и некад.

Рудолф Горц приђе, да разгледа рад, којим се бавио Орфаник.

И ево што су те двојица говорили муклим гласом.

XV

„Је ли готова веза са капелом, Орфаниче?

— Сад је баш довршујем.

— Је ли све спремљено у казаматима под караулом?

— Све.

— Дакле, сад су карауле и капела непосредно везане за кулу.

— Јесу.

Покрај обале речне, где цвеће јужно цветати
И тихи рачни вали чаробно шуме вазда,
Ту се у некој трави цветак *нарциза* клети,
У шта Венера лепа Нарциса тужног сазда.
И данас река шуми, валима вечно лута...
Нарциса нема више — цветак се с цвећем дружи —
Викнеш ли шумом када јекнуће више пута —
То Ехо за њим тужи!..

Београд
1894

Бранислав

— И кад справа пусти струју имаћемо још времена да побегнемо?

— Имаћемо.

— Је ли ко разгледао да ли се може проћи оним ка налом, што извија на Вулкан?

(Наставиће се).

СИТНИЦЕ

Јапанско-хинески надимци. Од како је Хина објавила рат Јапанцима у месецу јулу ове године, називају Хинези Јапанце именом Во или Ва, што по хинеском значи „послужитељ“ или просто слуга. Реч Во, вели „Норт-Хине Дели Њуе“ служила је шеснаест стотина година за обележје Јапанаца. Напротив, Јапан је од скора себе назвао Ји-кво, или Ји-пен, што значи: „Земља сунца што се рађа.“ Међутим сад се пребацује хинеској влади, да је она, незијање хинеског језика од стране туђинаца, злоупотребила, те да је у уговоре са страним силама трипала значења што нису најласкајија. С тога су сада страни посланици у Хини на опрези па су прибавили искусне тумаче, који имају особити налог, да пазе на таква подметања кукавичких јаја. Када је то хинеска влада осетила, пожурила да сиље тиме ублажи, што их је крстила најљубазнијим именима и надимцима. Тако се сада зове Енглеска Јинг кво; „цветна,“ Француска, „Фа-кво“ „Земља где станују закони“ Италија И кво, „Земља правде,“ Уједињење држава Меј кво „Лепа“ а Немачка Те-кво „Чедна.“ На тај су начин Хинези ради да загладе своје старе обешењакљуке према странцима.

Највеће писмо у свету. Када Хинез пише писмо некој великој личности, он се труди да пише што је могуће ситније, како би сјамо на тај начин изразио што веће поштовање према оном, коме писмо пише. Али нису такви обичаји код свију азијатских народа; код других, баш на против, влада мишљење, да се велико поштовање састоји у писању што већег писма. Највеће писмо, које је написано из ових побуда, послао је, као што се прича, Тамерлан египатском Султану. Ово исполниско писмо било је 2 метра широко и преко 50 метара дугачко; написао га је златним словима врло вешти писар Мулона—Шерик—Мухамед. Тимур у почетку није знао за други начин потписивања, него је увек умакао руку у првеној боју и њоме притискивао на украју писма. Он је послao много таквих, врло дивно написаних и састављених писама разним владајућим особама, којима је хтео изразити своје поштовање; но највеће од свију добио је од грозног Тамерлана египатски султан. Са овим писмом султан је се поносио.

Време за ручавање. Време за ручавање у неколико се одређује пословицом, која је још одавно постала: „За богатог, кад је гладан; за спромаха, кад има шта да једе.“ Код људи имућних, време ручка утиче донекле на распоред њиховог дневнога рада, ово се опажа не само сада, но се увек опажало и опажа ће се. Навешћемо неке од поредака и обичаја, који се тичу времена за ручавање и који су били у старо време по различним европским државама.

У XVI веку, Француски краљ ручавао је у 8 часева из јутра и легао у 8 ч. у вече. За владе Филипа Доброг Бургундског постала је једна пословица, која лепо црта уобичајени поредак. Ево је: „Устај у 5 часова, ручай у подне, вечерай у 5 ч., лези те спавај у 9 ч. и ти ћеш живети 99 година.“ За време Хенриха IV и Луја XIV ручавали су у 11 ч; за време Луја XV у 2 часа.

У Данској, године 1515, краљ Христијан II издао је наредбу према којој су сви у двору ручавали од 9 до 10 ч. из јутра; вечерали су пак од 4 до 5 часова. Зими време се у неколико месјаца; ручак је био одређен у 11 ч. из јутра, а вечер у 6 ч.

У Енглеској, краљ Хенрих VIII, а по његовом примеру и цело више друштво, доручковало је у 7 ч. а ручавало у 11 ч. Краљица Јелисавета ручавала је у 11 часова, а вечеравала у 5 часова. У Цириху и Базелу, у XVI веку, простији свет вечеравао је између 5 и 6 часова, а виши кругозор пре 7 часова у вече, а никако доцније. Готово такав пести поредак био је уведен у Берлину. Тамо су богатији јели четири пута на дан: из јутра у 8 ч. чорбу, у 10 ч. ручак од 3—4 јела; у 3 ч. су ужинали а у 6 ч. вечерали. Приликом свадбе, крштења или парадног ручка, због сувишних послова, одређиван је ручак у 11 ч. И вечера у 8 ч. у вече. Играње и сви друштвени скупови нису могли трајати дуже од 1—10 часова у вече. Године 1623, време ручка у Алтдорфском универзитету (близу Нириберга, у Баварској) било је одређено у 10 ч.

власник и уредник: Јан. М. Веселиновић.

из јутра, а вечера — у 5 час. у вече. Занимљив је такође распоред часова, који су у то време почињали у 6 ч. из јутра и трајали до 8; за тим је наступао прекид и после по дне продужавани су још 2. час; средом је учење трајало до 11 час. и више учења тога дана није било. Овај обичај отуван је и до данас у неким школским заводима.

Руски цар Алексије Михајловић устајао је у 4 час. из јутра, ручавао у подне а вечеравао после вечерије т. ј. у 5—6 часова.

ПОНДАЛИЦЕ

Чудна хвала. У једној сеоској механи поведе се разговор о томе ко је боли газда: да ли Иван да ли Павле.. Сељаци рачунаше, рачунаше и израчунаше да је Павле боли. Баш у тај цар уђе Иван у механу. Кад чу о чему је разговор, он се развика:

— Ко, зар Павле богатији од мене?.. Он је дрона!.. Прави дрона!.. Ја имам у моме најчистијем вајату више ћубрета, него он у свима његовим њивама!..

* * *

Савет. Један варошанин био у гостима код једног селака. Кад је хтео поћи, замоли домаћина да му даде једног дечка да га испрати из села и да му покаже пут у друго село. Домаћин дозва свога сина и рече му;

— Да пођеш с господином и да му пут покажеш. Али пази! Оћу да ми се чесно вљадаш, нека види да си од добра оца. Кад идеш ти јађе све с леве стране његове — онако као кад идеш поред волова...

* * *

Дуже познанство. Отац се враћа с пута. Млађи синчић пријећа му веће и загрли га, док старији нешто барата око свог коња.

— Лепо, Пајо! — прекоре га отац. — Зар се тако дочекује, а? Није те срамота Јоце?.. Видиш како се он радује?

— Тако и треба, оцо! — рече Паја — Јоца те не познаје тако дуго као ја!..

ПРЕДСТАВЕ У НАРОДНОМ ПОЗОРИШТУ

У среду, 9 новембра:

СНАХА и СВЕКРВА

Позоришна игра у четири чина, написао Влад. А. Александров, превод с руског. — игра 11 особа (6 мушких и 5 женских). Главне су улоге: Марија Павловна Којсарова (гђа Гргурова), Огла Јаковљевна (гђа Нигријова), Нина Аркадијевна Подольска (гђа Гавриловићка), Варвара Петровна Соколинска (гђа Радуловићка), Петар Петровић (г. Барбарић), Јаков Борисовић Брежњев (г. Тодоровић), Михаило Јаковљевић (г. М. Петровић), Висарион Николајевић Трубенцов (г. И. Станојевић), Авдрија Григоријевић Љубомирев (г. Гавриловић), Догађа се на имању Кајарових близу села Знаменског — Режира главни редитељ г. Фијан. (Овај комад нов, претставља се сад први пут)

КЊИЖЕВНИ ОГЛАСИ

„Учитељ“ свеска 2 (октобар) изашао је са свом садржином:

1. Идеално предавање, прев. Св. Симић, професор, 2 Школске казне, од Д. Ј. Путниковића, 3 Положај учитељева жење прев. С. Кончар, 4 „П остави нам долги нашај“ предавање од М. Јовића,
5. Педагошки преглед: а) Нова педагошка енциклопедија у Немаца, од С. Ок. б) Дечје игре и Развијање речитости код ученика, б. Књижевни преглед: а) Статист. Краљевине Србије, б) Реферати о педагоским листовима в) Библиографија, 7 Белешке и новости 8 Учителско удружење: а) Добротвори и утемељачи, б) Рад главног одбора, 8. Напомена и Одговори благајништва.

„Учитељ“ излази два пута у месецу. Власник је учителско удружење а уредник М. Велички учитељ.

Цена је листу: на годину 10 дин. (5 форинти или 10 фр.), на ½ год. 5 дин. (2·50 фор 5 фр.) Чланови удружења добијају за ¼ цене јефтиније.

Ова је свеска песлата свима учитељима и учитељицама у Краљев. Србији. Остале свеске слаће се семо онима, који буду послали претплату. Без новца лист се неће никоме слати.

штампарија Петра Н. Танасковића.